SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1945

av Aida Birinxhiku m.fl. (S)

Ett starkare kulturliv i hela landet med särskilt fokus på Västsverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att långsiktigt stärka förutsättningarna för fri kultur och bildning i hela landet, inte minst i Västsverige, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kultur och bildning är grundläggande delar av ett demokratiskt samhälle. Det ger människor möjlighet att utvecklas, vidga sina perspektiv och förstå både sig själva och sin omvärld. Tillgången till kultur ska inte vara beroende av var i landet man bor, vilken utbildning man har eller tjockleken på plånboken. Ett fritt och aktivt kulturliv är en del av vår gemensamma välfärd.

Under de senaste fyra åren har kulturpolitiken präglats av en tydlig Stockholmscentrering, medan förutsättningarna för kulturlivet i övriga landet har försämrats till följd av ökade kostnader och minskade resurser. Det är självklart viktigt att värna våra nationella kulturinstitutioner, men Sverige är större än Stockholm. En nationell kulturpolitik måste således ta ansvar för att kulturlivet ges goda förutsättningar i hela landet.

Västra Götaland har ett av Sveriges mest omfattande kulturliv. Där finns allt från opera, teater, film, fria kulturgrupper och bildkonst till bibliotek, folkhögskolor,

studieförbund, konstnärers kollektivverkstäder och berömda konstskolor. Det som särskilt utmärker regionen är kombinationen av storstadens kulturinstitutioner och landsbygdens kulturverksamheter. De sistnämnda bärs ofta av ett starkt ideellt engagemang. Även i Halland finns ett rikt kulturliv med bland annat Teater Halland, Hallands länsmuseer och Rian designmuseum. Det är viktigt att skapa långsiktiga förutsättningar för kulturlivet i hela länet, inte minst i de mindre kommunerna och på landsbygden.

Kultursamverkansmodellen är den modell som sedan 2011 använts för att stärka den regionala kulturen och ge mer kultur till hela landet. Modellen förutsätter dock att staten tar sitt ekonomiska ansvar. Under de senaste åren har staten mer och mer dragit sig tillbaka och regionerna och kommunerna i Västsverige har tvingats kompensera för de statliga nedskärningarna. Ett exempel på detta är Göteborgs Symfoniker, som dessutom har status som Sveriges nationalorkester och därmed också borde vara av nationellt intresse.

Kulturen har stor betydelse för en regions attraktionskraft. Ett levande kulturliv stärker besöksnäringen, skapar arbetstillfällen och bidrar till inflyttning. Sverige behöver en kulturpolitik som håller ihop landet och värnar ett levande kulturliv även utanför huvudstaden. Staten måste därför ta ett större ansvar för kulturens långsiktiga finansiering och stärka kultursamverkansmodellen så att kultur och bildning blir en självklar möjlighet för människor i hela landet.

Aida Birinxhiku (S)

Marcus Andersson (S)

Katarina Bosetti-Kristoffersson (S)

Robert Andersson Hammarstrand (S)

Michael Melby (S)

Sofia Skönnbrink (S)

Jessica Rodén (S)